

благословенне, невинне "Так", дитя є невинність та забуття, новий початок, святе слово ствердження. Таким чином, трансресія як нігілізм виступає бунтом проти несправжнього існування і поєднує в собі прагнення деструкції усього "несправжнього" та високе передчуття протилежного модусу людського буття - автентичної екзистенції. Саме тому трансресія має виключно індивідуальний характер.

Головна властивість справжнього існування полягає в тому, що людина більше не споживає готові сенси оточуючого світу знаків, а сама створює смисли, тобто, людина тут є завжди відкритою світу, а світ завжди є в певному сенсі таємницею, бо не вичерпується примітивними формулами рекламних слоганів та заголовків гламурних журналів. Саме в такому світі для Ніше можливі головні чесноти - любов до дальнього (як любов до того, що ще треба створити), та любов до речей і привидів, яку можна розуміти як повернення людини обличчям до Вічності, Безкінечного, Ідеї, Бога. Оскільки спільними для обох чеснот є любов, то й наважимося назвати саме її результатом та квінтесенцією нігілізму як трансресії.

Василь Муравицький,
аспірант кафедри філософії
(науковий керівник: к. ф. «., доц. С. Я. Суханов)

Ідентичність у контексті глобалізації (за Зігмунтом Бауманом)

Ідентичність, набуття ідентичності і глобалізація, загрози глобалізму і Стали сьогодні одними із провідних питань світової науки: соціології, олігології, психології, юриспруденції, філософських наук.

Питання глобалізації стає питанням антропології — суспільство стало еред необхідністю зміни свого існування і розвитку.

Актуальність зв'язку і взаємообумовленості формування людської, "нічної", національної ідентичності та глобалізації надзвичайна. Це, можливо, ючове питання глобалістики. Цьому питанню присвячені основні роботи Ідомого британського соціолога і філософа, уродженця Польщі Зігмунта аумана,

У кінці 1980-х рр. Зігмунт Бауман опублікував ряд чудових нарисів, що відрізнялися великою кількістю емпіричних даних, але вражали своєю оніклизістю в проблеми сучасності. У цих нарисах він висловив свої гляди про суспільство, у якому ми живемо. Етап розвитку соціуму, що ротікає нині, названий Бауманом "постсучасне суспільство".

Передусім Бауман з'ясовує те, що "сучасне суспільство" прагне порядку, вбійності й контроло над своїми членами. Для цього суспільством користуються: держава, щоб пильнувати за своїми громадянами, Жування в можливих і відповідних для цього сферах, раціональний підхід, Йй покликаний принести упевненість у майбутньому та успіху справ.

"Постсумасність", у свою чергу, відрізняється і лякає нестабільністю; у цій нестабільності роль держави урізана і зім'ята; за все у світі відповідає глобальний ринок, який обіцяє свободу вибору, але примушує побоюватися за своє майбутнє. Вузловим у цьому питанні стає пункт соціальної свободи, що перетворюється на свою протилежність: абсолютна свобода обертається несвободою, нестабільністю, невпевненістю і, нарешті, залежністю і несвободою.

Такої свободи і позбавляє людину сучасне монологічне глобалізоване суспільство. Олександр Панарін пише: "Всупереч всяким просторікуванням про толерантність, плюралізм, діалог і інші релікти старої ліберальної свідомості, нова ліберальна свідомість абсолютно монологічна, абсолютно закрита для апеляцій ззовні, для свідочтв іншої позиції й іншого досвіду".

Для "постсучасності", на думку Баумана, характерна заміна контролю держави контролем споживача, що випробовує при цьому усі спокуси консюмеризму. Насправді цей контроль споживача, на нашу думку, виявляється чистою фікцією, оскільки всяку потребу можна успішно формувати в людини за допомогою різних засобів впливу та виховання, починаючи з школи та закінчуючи засобами масової інформації.

Зігмунт Бауман неодноразово вказує на те, що людина в "постсучасному суспільстві" відчуває тотальну невизначеність і невпевненість у завтрашньому дні.

Така невизначеність і аморфність людського існування є і наслідком, і шляхом глобалізації. Аморфність — це результат підриву локальних і традиційних культур, це засіб, за допомогою якого всяка людська особа може прийняти певну ідентичність — цьому явищу надано значне місце у працях Зігмунта Баумана.

Замість істинного Я людині пропонується набір ідентичностей, які вона вільна змінювати на свій розсуд. Ідентичність тут розуміється не як ідентифікація, не як прояв свого ества в процесі існування, а як набір масок, змінюваних людиною.

Абсолютна свобода не тільки не дає людині вільно і повнокровно реалізовуватися, вона перетворює його на амебу — істоту без ества. Тепер нічого розвивати і реалізувати, оскільки немає самої екзистенції. Така екзистенціальна аморфність вигідна для глобалізаційного культурного впливу і гегемонії.

Ідентичність — це волюнтаристське співвідношення себе з кимось, ество — це відповідність своїй природі, навіть усупереч своїм бажанням і прагненням. "Необхідність стати тим, ким ти є, стає умовою життя в умовах модерніті".